Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Flores Gregorii - Alulfus de Tornaco - Isidorus Hispalensis - Cod. Schwarzach 15

[Straßburg], [um 1460]

Incipit Gregorialis de sentenciis pars quarta [...]

urn:nbn:de:bsz:31-216612

Visual Library

Incipit gregorialis de sententijs
pars quarta. Incipit prologus se-
quentis operis

Gregorialis ex mel
leis defloratus o
pusculis beati gre-
gorij pape, qui est
dom' dei candelabrum
et flos vniuersalis
ecclesie diuersis voluminibus qua
tuor. videlicet ptib' diuidit' quarum
vnicuiq; de eo vnde tractat nomen
imponit'. Prima pars gregorialis
de veteri testamento prenotatur. Scda
pars gregorialis de psalmis et pphe-
tis. Tercia gregorialis de nouo te
stamento. Qrta pars ista gregoria
lis de sententijs est ptitulata. Et
qm hec pars vltima de rebus diu'sis
loquit'. scdm diu'sitatem rerum de
quibus tractat. diu'sis libris disting
uit' et sedecim librorum tractatib' con
cludit'. Prim' de deo patre tractat
et filio. et de spu sto. Secundus
de bonis et malis angelis. Tercius
de inobediencia et lapsu pmi hois.
Quartus q pro hoie redimendo fact'
est de' homo. Quint' de sca ecclesia
et de xpianis. Sextus de platis et
subiectis. Septim' de virtutibus
Octauus de vicijs et virtutibus.
Nonus de virtutibus electorum et temp
tacoib'. Decim' de flagellis dei. et
temptacoib' diaboli. Vndecim'. de
peccatoib' et misericordia dei. Duo
decim' de animab' ante resurrecti
oem. Terci' decim'. de antixpo et
de fine mudi. Qrt' decim' de die
iudicij. et de penis dapnatorum. Quit'
decim' de gla sanctorum. Sextus
decimus quoq; liber quis materia

dissimilis. non tamen inutilis est
hijs additus. de quibusdam factis dictib'
que diu'sas et multiplices in diuinis
libris inueniunt' habe' significacoes
Sciendum est aut' qm multa de bo
norum angelorum spiritib'. multa quoq;
continent' in hoc volumine de sctorum
et malorum animab'. multa preterea
de celestis patrie gla. multa quoq;
de hijs tractant'. in eo que sunt in
visibilia. Quia vero eterna et spiritualia
carnales ideo omnius credunt qm
ea q audiunt p experimentum minime
nouerunt quedam bti gregorij sub
scripta est sententia. vt dubitacoi
min' credencium in pmis satisfaciat.

Quod debeamus credere. eterna et
inuisibilia existere in quarto libro
dialls

Postquam de paradisi gaudijs
exigente culpa pulsus est
primus humani generis
parens in hui' exilij. atq; cecitatis
qua patim' erumnam venit. quia per
cando extra semetipm fusus. Iam
illa celestis patrie gaudia q prius
contemplabat' vide' no potuit. In pr
adiso quippe assueuerat homo verbis
dei pfrui. beatorum spiritib' angelorum
mundicia cordis et celsitudine interesse
visionis. Sed postquam huc cecidit. ab
illo quo implebat mentis lumine
recessit. Ex cuius videlicet carne. nos
in hui' exilij cecitate nati. audimus
qdem ee celeste patriam. audimus
ei' ciues angelos dei. audim' eorundem
angelorum socios spus iustorum pfectorumq;.
Sed carnales quiq; qm illa inuisibilia
scire no valent p experimentum. dubitant
utrum ne sit. qd corporalib' oculis
no vident. Que nimirum dubietas.
pmo parenti nro esse non potuit.

qm exclusus a paradisi gaudijs hec
q̄d amiserat · q̄que viderat recolebat
hij at sentire vel recolere audita no
possunt q̄ nullum eorum sicut ille salte
de preterito experimentu tenet Ut enim si
pregnans mulier mittatur in carcere
ibique puerum pariat · qui natus puer in
carcere nutriatur et crescat / cui si for
tasse mater q̄ hunc genuit · solem luna
stellas · montes · et campos volantes
aues · currentes equos nominet · Ille
vero qui est in carcere natus et nutritus
nichil aliud quam tenebras carceris
sciat · et hec quidem esse audiat · sed qm ea
per experimentum non nouit · veraciter esse
diffidat · Ita et in hac exilij sui ceci
tate nati homines · dum esse summa et in
visibilia audiunt · an vera sint diffidunt
quia sola hec infima in quibus nati sunt vi
sibilia nouerunt Unde factum est · ut
ipse visibilium et invisibilium conditor ad
humani generis redempcionem unigenitus
patris veniret · et spm scm ad corda nra
mitteret · quatinus per eum viuificati crede
remus quod adhuc experimento scire no pos
sumus · Quotquot igitur hunc spm heredita
tis nre pignus accepimus · de vita invisi
bilium no dubitamus Qui autem adhuc
solidus no est / in hac credulitate · debet
procul dubio dictis fide prebere · eisque iam
per spm scm invisibilium experimentum habe
tibus credere · Nam stultus est puer · si
matrem estimat ideo de luce mentiri ·
quia ipse nil aliud quam tenebras carceris
agnouit · Uerum si aliquem huiusmodi
infidelem et incredulum perscrutari volu
ero · que patrem vel quam matrem habue
rit / protinus respondit · illum atque illam ·
Quem si statim requiram · utrum ne no
uerit qn conceptus sit · vel viderit qn
natus · nichil horum se vel nosse vel vidisse
se fatebitur et tamen quod no vidit /
credit Nam illum patrem illamque se matrem
habuisse absque dubitacione testatur Hinc
igitur omnes credentes · in sua perfidia
sunt redarguendi · hinc ad fidei graciam
prouocandi · quia si de ipso suo visibili cor
pore credunt quod nunc videmus cur
invisibilia no credunt que corporaliter
videre no possunt ·· Incipiunt capitula
primi libri

De omnipotencia dei patris
De incommutabili essencia dei
De eternitate dei
Quod tempus no sit in eternitate dei
Quod deus pater filium genuerit
Quomodo spiritus sanctus sit stabilis et mobilis
Quod spiritus sanctus illuminet corda fidelium
De apparicionibus spiritus sancti
Quod deus sit incorporeus
Quod sit in deo oculus · manus · uterus
Quid sit os dei
Quid sit brachium vel manus domini
Quid sit scire · vel nescire dei
Quid sit recedere vel redire dei
Quid sit videre dei
Quomodo deus loquitur ad angelos
Quomodo angeli loquuntur ad deum
Quomodo anime sanctorum loquuntur ad deum
Quomodo deus loquitur ad animas sanctorum
Quomodo deus loquitur ad diabolum
Quomodo dyabolus loquitur ad deum
Quomodo deus per semetipsum loquitur ad homines
Quomodo deus dicitur zelans · iratus penitens
misericors · pius · crudelis ·
Quomodo deus in natura sua videatur in celo
Quomodo antiqui patres viderunt dominum
Quomodo creaturam suam cognoscat deus
Expliciunt capitula
Liber primus de omnipotencia dei
patris · capitulo primo · in omelia octaua
super hiezechielem · et moralium libro
sexto decimo et xxxv et scdo